

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 Hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPI LAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1-ső szám
 I. EMELET
 Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Hirdetéseket a kiadóhivatalban vétetnek föl

A vallásháború Magyarországon.

Pécs, 1895. július 27

A politikai holtidénynek legnevezetesebb terméke az a röpirat, mely a fenti cím alatt most hagyta el a sajtót és lett megküldve kicsinek, nagynak; boldognak, boldogtalannak azzal a nemes intencióval, hogy ha eddig még nincs, hát idézze fel ez a vallásháborút Magyarországon.

A néppártnak igazi kátéja ez a röpirat, mely híven tükrözi vissza a párt vezetőinek fanatizmusát és alakoskodását, mely a kereszténység üldözéséről, a család pusztulásáról szólva izgatja a kedélyeket, támadásra szólítja fel a vezéreket s ezzel egy füst alatt a törvényesen bevett vallásfelekezetek közti békés egyetértés védelmezését vallja feladatának. Persze a zsidóvallás még nem törvényesen bevett felekezet, dacára annak, hogy az országgyűlés mindkét háza elfogadta az erről szóló javaslatot s így a „törvényesen bevett vallásfelekezetek közti békés egyetértés ápolása” hosszú címmel lehet megjelölni azt, a mit közönségesen antiszemitizmusnak neveznek, de a mit egyenesen, nyíltan és határozottan zászlajára írni mégis restel a mi mondvacsinált néppártunk.

Mert a vallási békét csupán a keresztény felekezetekre szorítani egyértelmű a vallásháború hirdetésével az ország nem keresztény lakosaival szemben, pedig az a régi vallásbéke, melynek feloldulása miatt a néppárti röpirat kesereg, tudunkkal ezelőtt uralkodott hazánkban nemcsak a bevett vallásfelekezetek közt, hanem kiterjedt a nem keresztény lakosságra is, s a mikor az antiszemitizmus ezt a vallási békét megbolygatni próbálkozott, akkor a néppárt mai híveit is ott láttuk az antiszemiták ellen küzdők láborában.

De most más a jelszó; a megtámadott kereszténység védelme igényli, hogy háborút folytassunk minden ellen. a mi nem keresztény.

Hogy az egyházpolitikai törvények a kereszténységet támadják meg, azt persze megint nem lehet mással bizonyítani, mint álokoskodással. Az állami anyakönyvek behozataláról senki sem állít-

hatja, hogy bármely vallást is sértene, mert a közhitelességű anyakönyvek vezetéséről a felekezetek maguk is elismerték, hogy az eddig is csak az állam által rájuk átruházott feladatot képezett s ez új törvény egyik felekezetet sem gátolja abban, hogy saját híveit külön egyházi anyakönyvekben nyilván ne tartsa.

A vallás szabadgyakorlatáról szóló törvény sem támadja meg a kereszténységet, sőt éppen az sérti meg a kereszténység isteni magasztosságát, ki ezt csak állami kényszereszközök alkalmazásával látja biztosítottának, s vallását veszélyeztetve látja azzal, ha azoknak, a kik nem benső meggyőződésből, nem szívük sugallatából hívei annak, szabad elvonulás biztosítottak. Hogyan, hát annyira jutottunk volna már, hogy a kereszténységet csak állami kényszerrel lehetne együvé tartani, ennek a kényszernek megszűnésével széthullanánk, mint oldott keve? — Nem, es ezerszer nem! A kereszténység, mely az állami hatalom kegyetlen üldözése közben erősödött meg és terjedt el az egész világon, most sem szorul idegen segítségre, hogy uralmát a szívek és lelkek fölé megtartsa; sőt erős a hitünk, hogy az állami kényszer megszűntével meg fog szűnni az a vallási közöny is, mely éppen az államnak a vallásiakba való beleavatkozása folytán terjedt el körünkben.

A zsidóreceptió akkor, a mikor másrésről a teljes vallásszabadságot emeljük érvényre, nem éppen szükséges dolog ugyan, de semmi más vallásfelekezetre nézve ártalmas sem lehet. A reformáció által a múlt századokban felidézett nagy vallási küzdelmek bizonyára még nagyobb izgalomba hozták a kedélyeket, s a protestáns felekezetek egyenjogúsítását katolikus részről akkor szintén a kath. vallás lealázásának, legfőbb sérelmének hirdették, s mégis a katolicizmus megjósolt végszedelme nem következett be, a mint hogy a zsidó vallás egyenjogúsítása sem fog pusztítást okozni a kereszténység táborában.

A gyermekek vallásáról szóló törvényben meg éppen nem láthatják a néppárti vezérek a kereszt-

ténység üldözését, mert hisz ők voltak azok a kik a Csáky-féle rendelet eltörlését s a szülők szabad rendelkezési jogát a gyermekek vallása felől sürgették.

Egyedül a polgári házasságról szóló törvényt ismerhetjük el a valódi oknak, mely a néppárt alakítására alkalmat szolgáltatott, de ezt is csak a kath. egyházra nézve, mert a polgári házasság folytán a kath. egyházjog megszűnt házassági kérdésekben a polgárjogi viszonyokra irányadó lenni, valamint megszűnt az egyházi jurisdikciónak is polgárjogi érvénye.

De eltekintve itt attól, hogy a polgári házasság nemcsak nem zárja ki az egyházi házasság megkötését, sőt mivel a polgári házasság csak a polgárjogi viszonyt szabályozza a házasságok közt, a vallási szempontból érvényes házassághoz ezentul is az egyházi házasság megkötése lesz szükséges: nem őszinte a néppárt programjának a polgári házasságra vonatkozó pontja sem azért, mert ez csak a kérdéses törvény módosítását tűzi ki célul, pedig abból az álláspontból, melyből a néppárt vezérei kiindulnak, helyes logikával és nyílt őszinteséggel a polgári házasság teljes eltörlését kellene kívánniok, mert a polgári házasság a kath. egyházjoggal semmiféle formájában meg nem egyez.

A mikor tehát a néppárt kérelmelhetlen harcot hirdet a kormány ellen, ezzel csak a kormánynak tesz szolgálatot, mely évek óta ugyis csak az egyházpolitika tőkéjéből éldegél, s most, a mikor ez a tőke fogytán van és át lehetne térni más nagyszabású kérdésekre, melyekkel szemben a kormány tehetetlen, akkor a néppárt az egyházpolitikai küzdelem állandósításával gondoskodik róla, hogy a kormány és pártja a már kitaposott ösvényen haladva, mint a törvények egyedül hivatott őrje megmaradjon a hatalomban, s minden más kérdés, mely különben nyakát szeghetné, erre való tekintettel mellőztessék, vagy simán intéztessék el.

De vigasztal az a tudat, hogy Magyarország nem az a föld, hol vallásháború sokáig folytatható lenne; hisz a nagy reformáció korában is a protestánsok küzdelmei csak úgy vezethettek ered-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A kadét bosszúja.

Ejfel felé csökkenni kezdett a chambre separéban a lármás jókedv. Muki már nem ugrált az asztal tetején, hanem egy üres pezsgős palackot szorítva kebléhez ott szundikált egy nádszéken, félig ülő, félig lógó helyzetben. A Laci gyerek könyező szemekkel esküdött sirig, sőt siron tul is szerelmet a chambre separé egyik csillagának, ki véghetetlen komoly, unneplés ábrázattal hallgatta végig és ebben a percben megfogadta magában, hogy rátér a becsület ösvényére, de még csak a mai nap legyen kivétel. Hiszen olyan jó becsületosnak lenni — elméletileg!

Legjózanabb volt valamennyiök között Kelechényi Miklós, az a kis huszár kadét, a ki kezébe temetve arcát maga elé bámult. Azaz, hogy nem is volt részeg egy caeppet sem. Az ezredben anyám-asszony katonájának csufolták, mert nem ivott semmiféle italt.

Mellette ábrándozott a második csillag, egy királynői természetű gyönyörű leány.

A kis kadét egyszerre fölvetette a fejét:

— Kár magáért Elza, nem vagyok képes el-képzeln, hogyan jutott ennyire.

A szép szőke leány szemei megteltek könnyvel és fájdalmas arccal nézett a huszár fiura.

— Ha meghallgat, elmondom a történetemet.

Miklós néma fejbőlintással jelezte, hogy hallgatja.

— Az apám földbirtokos volt és tulajdonosa egy végtelen nagy kiterjedésű uradalomnak. Engem

már tíz éves koromban beadott a zárdába, hogy ott neveljenek fel, mert otthon az ősi házban, a hol mindennapos volt a vendégség, zürzavaros lármá, alkalmatlan lettem volna, de meg én magam is jobb szerettem az egyhangú zárdai életet és életem legboldogabb napjai azok voltak, melyeket a zárdában töltöttem. Ha ünnepek alkalmával kihoztak, csakhamar visszavágykoztam ismét oda, a hol olyan édesen csendült a kápolna harangja. Szerettem a szülőim, de mégsem kíváncsi voltam ki hozzájuk, az én világom a lemondás világa volt és teljesen megelégedtem a sorsommal.

Annál inkább nehezemre esett, mikor egyszer azt mondta az apám, hogy már elég lesz a zárdai nevelés, nagy leány vagyok, ő otthon tart. Nehéz volt leszokni a megszokott kedves zárdai életéről, de mit ne felejtene el egy tizenhat éves leány!

A nyáron aztán elmentünk fürdőre és én azon vettem észre, hogy irtózom, ha a zárdát emlegetik.

Egy mulatságot követve a másik, felkapott, ünneplés leány lettem, a kinek egy táncéért megvere-kedtek a fiatal emberek. Nekem pedig tetszett ez az élet. Eddig úgy sem tudtam, milyen az élet, csak a lemondás, a világtól való elszigeteltség járt az eszembe, most pedig, hogy megízleltem az élet jobbik oldalát, görcsösen kapaszkodtam az élvezetekbe.

Hanem szerelmes még nem voltam.

Az Anna-bál után, mikor már hazafelé készülődtünk, azt mondja az én Miczi nénim:

— Nem jönnél ki hozzám Elza, eltöltjük valahogy az időt!

Apa természetesen beleegyezett — szegény, egész életében olyan könnyelmű volt — és az én Miczi tántim elvitt magához egy csinos kis mezővárosba, a hol a férje szolgabíró volt.

Miklós meglepetve ütötte fel a fejét.

— Nem mondaná meg az asszony másik nevét?

— Leitner Mici.

A kadét felugrott helyéről. A lány feléje fordult.

— Mi baja kérem?

— Semmi, csak mondja tovább!

Jól van. Leitneréknál napirenden voltak a mulatozások, ott vesztegelt a dragonyosered egész tisztikara, de napirenden voltak a veszekedések is az asszony és az ura között, mert az asszony, jóllehet nem volt világhírű szépség, de végtelen kacérágával maga után bolondította az egész svadront. A néni egy ízben megint csunyan összekapott a bácsival. Sokáig civakodtak, már majdnem tettelegességre került a dolog. A délutáni vonattal aztán Mici néni egy huszár főhadnaggyal elutazott és magával vitt engemet is. Az én tapasztalatlan, gyermekes lelkem mit tudott még akkor, hogy mi az, a mit csináltam. Valami savaros fogalmak támadtak az agyamban mindarról, a mik történtek és csak azt éreztem, hogy nagyon szeretem a főhadnagyt. Teljesen tehetetlen voltam magammal szemben, elvesztettem az önuralmat és fásult odaadással átengedtem magamat az események folyásának.

A tiszt a nénimmel szökött meg és mégis én voltam az áldozat. Egy hétig gyöngy életünk volt, s én ostoba fővel azt hittem, hogy ez mindig így lesz.

A folytatás már az, a mi rendesen lenni szokott. A tiszt ráunt mind a kettőnkre, Mici elvált az élt ugyan az urától ezután, kitarították a tisztet, de én nekem nem volt helyem sehol a világon. Mikor anyám megtudta az esetet, előtörték újra iszonyú szivgörcsfájdalmi és belehalt, apám kitagadott és az ivásra adta magát. Most két hónapja temették el. Hova mehettem volna? Mici adta az erényest és nem

ményre, hogy a vallásszabadság mellett a nemzet politikai szabadságáért is folytak küzdelmeik s így az igaz hazafiak rokonszenve velük volt, akár-milyen vallásfelekezethez tartoztak is.

A néppártot minden áron megcsinálni akaró nagy urak törekvései azonban nélkülözik ezt a nemzeti színezetet, s így csakhamar arra a sorsra várnak jutni, a melyben antiszemitaik részesültek: elfeledik őket s akkor itt lesz az ideje, hogy állami önállóságunk kiküzdésére fordíthassuk minden figyelmünket.

H i r e k.

Pécs, 1895. július hó 27.

— **(A miniszter elismerése.)** A honvédelmi miniszter a mozgósítási iratok példaszzerű készítéseért Nendtvich Andor Pécs sz. kir. város aljegyzőjét és Antal Pál dardai főszolgabíróát felettes hatóságoknak küldött átiratban dicsérő elismeréssel tüntette ki.

— **(Nyári ünnepély.)** Az I. pécsi Veterán és betegsegélyező egyesület f. évi augusztus hó 11-én az erdősi erdőben saját pénztára javára nép-ünnepélyt rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor, ezen alkalommal a cs. és kir. Albrecht fbg. nevét viselő 44. gy. ezred kedvelt zenekara játszik. 3-tól 5 óráig séta zene, táncos tánc. Az est beálltával az egész terület lámpákon és görög tüzzel kivilágítottatik. A Széchenyi- és vásártérről társas kocsik közlekednek. Betepti jegyek ára: előre váltva személyjegy 20 kr., a pénztárnál 30 kr. gyermek és katona jegy 10 kr. Jegyek előre válthatók: Sebők Gyula a magyar korona vendégülvételénél, Szabó Sándor vadászkürt vendéglősnél, Nemetz Mihály választmányi tagnál, Póth Gábor kereskedőnél és Donner József egyleti elnöknel. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély f. é. aug. 18-án tartatik meg.

— **(Jóváhagyott kegydíj.)** A belügyminiszter a város hatóságához ma érkezett leiratában jóváhagyta ama közgyűlési határozatot, mely szerint az ö. Böhöm Manóé ezentul évi 300 frt kegydíjat kapjon a kórházi alapból.

— **(Kirándulás.)** A „Pécsi atletikai club“ körképár-alosztálya július hó 28-án, (vasárnap) a festői szépségű harsányi hegyecsucs megtekintésével kapcsolatos kirándulást rendez Villányba. Indulás Hécsről reggel pont 5 órakor a Ribay kávéház előtti térről. A netán délután kirándulók gyülekező helye szintén a Ribay kávéház, honnét fél 2 órakor indulnak s a reggel kirándulókkal Siklóson találkoznak. Honnét a társaság a Harkányban üdülő elnököt, Dr. Egry Bélát fogja meglátogatni és üdvözölni.

— **(Az anyakönyvek ügye.)** A vallás és közoktatásügyi miniszter az összes egyházi főhatóságokhoz rendeletet intézett, a melyben föl hívja őket arra, hogy a közegeik által vezetett anyakönyveket — tekintve, hogy az állami anyakönyvvezetéstől szóló törvény október elsején életbe lép, szeptember 31-én zárják le, s az azokról való másolatokat október hó folyamán terjeszszék be az illető törvényhatóságokhoz. Erről az intézkedéséről a miniszter a törvényhatóságokat is körendelethez értesítette.

figadott magához. Egy ut volt előttem s ez az, a hól jelenleg vagyok.

Kelechényi Miklós hosszasan bámult a levegőbe, miközben ujjával idegesen dobolt az asztalon, végre megszólalt tört hörgő hangon:

— Elza, én hiszek magának. Elhiszem, hogy ártatlan volt és annak az asszonynak ravaszsága folytán jutott az örvénybe, de legyen meggyőződve, boszut állok magáért.

A lány könyein keresztül, fájdalmasan nézett a fű fiura, a ki neki semmije sem, mégis boszut akar érte állni. Hirtelen valami érthetetlen érzés támadt benne, undorodással fordult el a horkoló személyektől és lehajolva, megcsókolta Miklós kezét.

Miklós szeliden fölemelte és gyöngéden homlokra csókolta:

— Megmentelek a végső pusztulástól. Akarsz e társalkodóni lenni az édes anyám mellett?

A szegény lány csak zokogó sirással felelt. A hirtelen öröm elvette a szavát és görcsösen szorongatta Miklós kezét.

Leitnernének megint földerült a napja. A mi városunkban még nem terjedt el a híre a régi életének, mint szalmaövegynék udvarolt mindenki, de itt is csak a hadsereg volt az ő életető eleme.

Hodításának hosszú sorát a kis Kelechényi Miklós meghódításával akarta betetőzni. Imponált neki a fiu előkelő megjelenése, meg a négyes fogata és azt remélte, hogy majd jut neki is valami abból.

A fiu pedig hajlékony ágnak látszott, a majálison is sokat táncolt az asszonnyal, aki azt kezdte érezni, hogy ez a fiu tud fölötte uralkodni és ő nem úgy szereti mint a többiek, hanem másképen, valamivel melegebben. Olyan szorongó érzés fogta el, ha a közelében volt a fiu, és Mici, aki akkor már hatá-

— **(A gázyár megváltásának ügye)** A gázyár-társulat a gázvilágítás megváltásának kérdésében ma nyújtotta be a tanácshoz válaszat arra a hozzá intézett kérdésre, hogy a folyó évi augusztus hó 3-án lejárá 25 éves szerződési időtartamot a város megváltási jogának épségben tartásával hajlandó-e egy évre meghosszabbítani. A szerződés értelmében ugyanis a város az első 25 év leteltével jogosítva van az egész gázművet magához váltani, mely esetben a megváltási ár az utolsó 10 év üzleti eredményének átlaga szerint számítandó ki. Ez az átlag azonban még nem volt eddig kiszámítható, mert a folyó év első felének üzleti eredményét a gáztársulat még nem közölte a várossal. Ezért kérte a város megváltási jogának épségben tartásával az egy évi haladékot, hogy ez alatt a megváltás módzatai felől tisztába lehessen jönni. A gázyártársulat ma érkezett válaszában hosszasan védekezik ama feltevés ellen, mintha ő volna az oka annak, hogy a megváltás iránt a város eddig nem határozhatott, mert — ugymond — ő soha sem tagadta meg a városnak üzleti könyveit betekintését s így a tanácsnak módjában állott volna a f. évi június hó 1-én záruló félévi eredményt is a könyvekből konstatálni. A hozzá intézett kérdésre az a határozott válasza, hogy a gázyártársulat igazgató-sága a város megváltási jogának egy évre való meghosszabbításába bele nem mehet, hanem tartja magát szorosan a szerződéshez, mely szerint, ha a város a gázművet folyó év augusztus hó 3-ig meg nem váltja, a társulat a szerződést annak 34. §-a értelmében újabb 25 évre meghosszabbítottnak tekinti. Hát a szerződés idézett szakaszának szövegezése szerint sok szó fér ugyan ahhoz, vajjon a gáztársulatnak ez a nézete helyes-e, de nem kételkedünk benne, hogy a város tanácsa felelősségének tudatában sietni fog ezt a kérdést eldöntés végett egy a mondott határidő, vagyis augusztus hó 3-ka előtti időre összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni, hogy így a város joga el ne taktikáztassék s egy legjobb esetben is kétes kimenetelű pernek eleje vételessék.

— **(Cirkusz.)** Ma este kezd meg Corradini jóhírű cirkusza előadásait a buza piacon felállított ponyva alatti alkotmányban, mely jóval nagyobb, mint az eddigelő városunkban megfordult cirkuszok e nemű alkotmányai. Mint értesülünk, csak augusztus hó folyamán szándékozik nevezett igazgató társulatával városunkban maradni, és hisszük, hogy a szórakozásokban régóta szűkölködő közönséget ki elégit mutatványaival.

— **(Házassági annonce akadályokkal.)** Ilyen dolog persze nem eshetik meg másutt: mint a fagyos Muszkaországban. A mi epedő szerelmesünk hasábos kishirdetésekből önthetik ki szívük keserűeit, a mamák Árgusz-szeme nem betűzi ki a szerelmesek nyelvén megirt titkos vallomásokat s fiatal özvegy gazdag aglegényt, csinos ifju életsebb, önálló hölgyet boldogíthatnak. A muszka rendőség azonban szigorú erkölcsi teóriák örvé szegődött s jaj annak a boldogtalan kishirdetőnek, ki előzőleg meg nem cenzuráltatja szerelmét s hivatalos erkölcsi bizonyítvánnyal, keresztlevéllel és egyéb okmányok-

rozottan rossz asszony volt, kezdett megundorodni magától. Néha napokig nem eresztett be magához Kelechényi Miklós kivüli senkit.

Az említett majálison ott mulatott Mici is.

Az asszony nekitámaszkodott egy tanak és nyaka köré fonva karjait, mosolyogva nézett az előtte ülő fiura, a ki a pezsgőtől csillogó szemekkel beszélt neki mámoros, szenvedélyes hangon.

— Édes Mici, mégse hiszi, hogy szeretem?

— Hiszen idősebb vagyok magánál két évvel!

— Tesz az valamit? A szerelem mindent ki egyenlít, nincs köztünk akadály, hogy az enyém legyen.

— Nagyon szeret?

— Nagyon!

— No maga kis bolond, megengedem, hogy megcsókolja a kezemet.

A kadét felugrott és magához ölelte az asszonyt, a ki szeliden ellenkezve kibontakozott karjai közül.

— Mit gondol barátom, itt az erdőben akar szerelmeskedni, mindenki szemeláttára?

— A kit én szeretek, azt nem szégyenlem senki előtt sem.

— Mégis kicsit veszélyes a dolog. Hanem tudja mit? Adjunk találat!

— Nagyszerű gondolat! Látogasson meg holnap délután négy és öt óra között. Otthon leszek édes, egyedül magának.

Visszafelé kezdtek sétálni a tánchely irányában. Eltűnésük már is feltűnt néhány öreg nének, a kik megbotránkozással tárgyalták, hogy milyen türethetetlen lett a magaviselete ennek a Micinek, még a maguk fajtájú tisztességes hajadonoktól is elvonja a fiatal embereket.

Mici pedig boldog volt.

kal nem szereli fel az annonce kinyomathatása ügyében beadott kérvényét. Szigorú erkölcsrendőri vizsgálat és hosszas fáradozás után végre megjelenhetik az annonce, de hogy saját részükről is ily önfeláldozó hölgyek akadjanak, az éppen olyan ritkaság, mint az ily uton létesülő házasságok.

— **(Meglopott kereskedő.)** Üzleti dolgokban kereste fel városunkat egy bécsi utazó a hogy még sokáig emlékezetében legyen az alsó sétatér, arról gondoskodott a „véletlenül“ ott sétáló zaebtolvaj. Este még vidáman kávézott jámbor vigécünk a Bedő kávéházban, honnan elballagott az alsó sétatérre s ott egy padra ülve szundikálgatott. Fényes álmok vonulhattak el a spekulációktól gyötrött agyban s magas „rebach“ kilátása nyugtathatta meg háborgó szellemét, mert biz elaludt a jámbor s ki tudja meddig aluszsa a nyugodtak álmát, ha vésses sejtelmek s a pesti vonat indulásának ideje fel nem ébredzik. Alaposan dörzsöli szemét, néz jobbra-balra, előre-hátra, hogy kova lett az ő arany órája és lánc. Szegény vigéc! Mily édesen álmodott a csillogó aranyesikőkről s mily keserű lett az ébredése! Ajkai, melyek máskor nem gyözik dicsérni portékájának finomságát és olesóságot, most hangos panasza nyilatnak s az összegyülemelő kíváncsiak sajnálkozva szerettek tudomást az elcsent tárgyakról. A megkárosult utazó azonban a mai nap folyamán sem jelentkezett rendőrségünknel, talán megvigasztalta a közrészvét, vagy lelkiismerete üzte el a „becsületes“ megtaláló szemrehányó tekintete elől, ki esetleg visszahozná neki a Palais Royal gyártmányait, melyekre még a zálogházakban sem előlegeznek.

— **(Bevezető előadás.)** Mielőtt Corradini cirkusz igazgató előadásait megkezdené, üdvösnek találták az illetékes hatóságnál állatorvosokból álló bizottságot küldeni ki, mely az összes szereplő lovakat tüzetesen megvizsgálja. Ez meg is történt ma délelőtt, s az orvosi bulletin szerint a szebbnél-szebb paripák egészségesek, mint a makk, sőt határozattá tételt, hogy minden egyes előadás alkalmával egy-egy városi állatorvos legyen jelen. Ez olyan üdvös intézkedés, mely ugy a cirkusz tulajdonosra, mint a publikumra nézve felette előnyös.

— **(Dugába dőlt biztosítás.)** Egyik életbiztosításban utazó helybéli vigéc már hetek óta környékezte a városi adóbehajtási hivatal főnökét, hogy vele egy kis „üzletet“ létrehozson. Addig-addig beszélt a biztosítás óriási előnyeiről, míg egy szép napon azt a választ kapta, hogy „Jöjjön holnap a hivatalba, majd csinálunk valamit.“ A vigéc már számogatta, hogy az ekképpen zsebébe folyó pénzéből majd kifizetheti kontóját az Európa főpincérjénél, azonban a história másképp esett ki. Ugyanis az történt, hogy a behajtási hivatal főnökét egy kis oldalszobába helyezték, a mely ezután az ő hivatali helyisége lesz: midőn aztán másnap beállt a hivatalba a főnök urhoz, fintorgatja az orrát a nedves talból származó szag miatt, és midőn a főnök ur azzal fogadja, hogy:

— No hát, adja ide azt az ívet, hadd írrom alá.

— Sohse bántsa, tekintetes ur — volt a válasz — olyan urakat, a kiket ilyen piszkos és büzös hivatali szobákban dolgoztatnak, a mi társaságunk nem szokott biztosítani.

Szólt a vigéc és ajánlotta magát. Megtörtént.

Feltűnt előtte egy egészen új világ, ahol elfelejtik a multat, haj pedig, de sok felejtetni való van ott, kezdnek majd egy új életet.

A ki belekóstol a becsületbe, azt meglepí a vágy utána, mint a vízbe fulót a ragaszkodás az élet után és több kevesebb ideig, néha örökre is megjavul.

Nyugtalanul aludt, képzelete folyton Kelechényi Miklóssal foglalkozott és annyira rögeszméje lett, hogy Miklós őt elveszi, hogy képes lett volna beteggő lenni, ha valaki az ellenkezőjét állítja.

Délután leült a tükre elé de nem azért, hogy felpiperázza magát, hanem, hogy öltözetében egyszerűséget, de mégis csint mutasson.

Mikor a kilincsre tette kezét, úgy vert a szíve, mintha most tenne először ilyen látogatást és kipirult arccal lépett be a szobába.

Kelechényi a hintaszékben ült, a kard felcsatolva lógott oldaláról és erősen szivarozva bámult ki az ablakon.

Az asszony belépésekor szolgálatkészen ugrott fel és futott elébe.

— Ah, nagyságos asszonyom, nagyon szép, hogy eljött!

Avval odament az előszobába ajtajához és kiszólt a szolgájának:

— János, gyere csak be!

A tisztiszolga alakja megjelent az ajtóban.

— Csónátok neked egy jó napot, itthon hagyalak a nagyságos asszonnyal. Asszonyom, jó mulatást, jusson eszébe Leitner Elza!

És kardosorvetve kislépett a szobából.

Sz. Szigethy Vilmos

— (Pályázat.) Fogalmazói állásra a szegvárdi pénzügyigazgatóságnál. Kérvények 14 nap alatt adandók be.

— (Csak egy kis erő gyakorlat.) Barcs-telepről írják a következő fucsát: A nagykanizsai sörgyár helybeli ügynöke P. ur, a ki mellesleg mondva tréfás uri ember, most az egyszer rafizetett tréfálkozására. Ma érkezett részére egy vagon sör, melyet hogy kirakathasson, a munkásokkal alkudozásba bocsátkozott. De ugylátszik, nem tudott velük egyességre jutni, hanem csak egy félvállról oda szólt nekik: „No emberek, aki ezt a hordó sört (egyhektoliteres hordóra mutatott) nekem elviszi a kezében a Dráva partra, azé a hordó sör“ — Neuwelt, a napzamosok egyike, aki különben erő tekintetében óriás hirben áll, kétszer se mondatta magának a dolgot, hanem izmos karjaival felkapta a 100 liter sört és tényleg elvitte azt a kijelölt helyre. P. ur látta, hogy nem tréfa a dolog, most már sehogy nem akarta engedni, hogy a napzamosok a megszolgált sört megigják, később már lármára és fenyegetőzésre került a dolog, de Neuwelt nem tágitott és makulát sem engedett a 48-ból, mit volt mit tenni, P. ur a változhatlanba belenyugodott, de megjegyezte magának, hogy — ígéret szép szó — ha megtartják úgy — jó. A jeles kompánia bizony a 100 liter sört azon helyben elfogyasztotta, még a fogyasztási adót is P.-nek kell fizetni.

— (A lósztatás áldozata.) Mult kedden Mőzs tolnamegyei község határában levő Fekete-tónál nagyobb lósztatást tartottak. Klem Ádám 72 éves földmives unokájával szintén a tóhoz hajtott, hogy két lovát megsztassa. Az egyik lóra az unoka ült s a vízbe terelte az állatokat; azonban csak a sekélyen maradt, mert félt a mély víztől. Az öreg Klem ezért megharagudott és maga ült föl a lóra. Alig ment azonban a tó mélyebb részére, egyszerre csak lemaradt a lóról és a vízbe fulladt. Unokája, a ki ki akarta menteni, menthetlenül oдавезett volna, ha egy bátor mőzsi szolgálégy még idejekorán hajánál fogva kinem huzza a vízből.

— (Leesett a kazalról.) A pécsi határban felállított számtalan buza és rozs kazalok között vannak bizony olyanok is, melyekről ha valaki legurul, elég, hogy a másvilágra jusson. Bóris Máté azato ember, ki egy pécsi polgár földjén a kazalokat csinálta, a mint a favillával egy-egy kévét felvett mind jobban a kazal szélére csuszott s a körülbelül másfél öl magasságu helyről lezuhant. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy valami komolyabb baja nem történt a vigyázatlan embernek.

— (Szerkesztői üzenet Kinában.) Egy pekingi lap szerkesztője a következő szavakkal utasítja vissza a beérkezett kéziratot: „Lásd alázatos rabszolgádat lábaidnál heverni. Térdepelve állok előtted és irgalmatlól kérem a kegyelmet, hogy élhessek és beszélhessek. Hódolattal vett kéziratod reánk árasztotta fényének sugarait és az elragadtatás mámorával olvastuk soraidat. Osem porladozó csontjaira esküszöm, hogy a szelénesség és pátoz ily lényeges nyilatkozataira még nem találtam. Reszketve és halálos félelemmel küldöm vissza kéziratodat, mert ha a nekem küldött kimeset nyilvánosságra hoznám, a császár mértékül vehetné s csak hozzá hasonló dolgokat közölhetnék. Én azonban ismerem irodalmunkat s tudom, hogy hozzáfogathatóra még 10,000 esztendeig várhatunk, azért kezdeidhez juttatom e drága gyöngyöt. Milliószer esedezem bocsanodért s hidd el, hogy tejem lábaid előtt a porban hever. Tégy vele amit akarsz s maradj rabszolgáid szabszolgája, a „kiadó“. Boldog kinaiak! Ott a rossznak van kelete, az érdemesek nem vétetnek figyelembe. Talán akadna házámban is elég zsurnalizta, ki ott érvényesíthetné ambicióját. Próbáljak meg!

— (Kutya helyett a gazda.) Gyűd községben veszett kutya kőborolt, a mely több kutyát megmart. A mezőőröknek erre meghagyták, hogy a meg nem kötött kutyákat löjék le. Az egyik mezőőr — írja levelezőnk — Mátyás erdőkerülő kutyájára lött, de a kutya helyett a mellette levő gazdáját találta, kinek a karjába, meg az oldalába furódott a sörét. A siklósi kórházba szállították.

— (Meggzőkött sikkasztó.) Ugy van az, mikor valakinek nem elég a magáé, elveszi másét — meggzőkik. Preisz Károly fiatal cipész legény valami külvarosi cipész-mesternél dolgozott, mindaddig, míg a gazdája pénzével meg nem szőkött. Nagyobb összegű pénzt kellett volna neki a postahivatalból haza hoznia, de ezt nem tette, hanem első sorban egy nagyot mulatott, azután pedig ulla berek, nádak, erék — eltűnt Országosan körözik a hűtlen cipész legényt.

— (Családi perpatvar.) Ha már veszekednek is az egymás közt elégedetlen házaspárok, ne tegyék azt legialább éjjel, s ne vigyék ügyüket a rendőrség elé. Sörös János napzamos ember, mint maskor, úgy tegnap éjjel is meglehetősen bandukolt haza. Volt aztán keveredés.

— Hát te akasztófára való, most kell haza

jönni. Már megint hol evett a f...? Tudom, egy krajeárt sem hoztál haza — kiált istentelenül a félig alvó, félig ébrenlevő feleség.

— Itthon vagyok, aztán leván! Aztán ne halljak egy szót sem többet!

— Mit, még te beszélsz, te madárijesztő? te, a ki nemsokára elégsz a benned levő pálinkától — mi?

Puff! Ezt már a söprű mondta, s beszélt mindaddig, míg Sörös meg nem unta az ütlegelést, s az asztalon levő korsót oda nem vágta kedves élete párja fejéhez.

Erre már természetesen a szomszéd lakók is befutottak a háboru színhelyére, egyikök pedig jónak látta a rendőrséget értesíteni.

Biz' két rendőr választotta szét a nyájas házaspárt, kik még tán most is verekednének.

Sörös urat szépen szállították a városház alvó szobájába, a perlekedő némbert pedig hivatalos hatalommal az ágyba kényszerítették.

Milyenek is a mai emberek.

TÁVIRATOK.

— **Penzionált agitátor.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Az oroszbarát Mihály metropolitát nyugdíjazzák.

— **Bánffy b. utaztatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap délután Bánffy b. kollegáit minisztertanácsra hívta, a hol elhatározták, hogy Bánffy b. szabadságideje előtt, a mit nejjével együtt Svájcban fog eltölteni, előbb Ischlbe fog menni.

— **Bucusok katasztrófája.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) St. Brienne közelében a zarándokokat vivő vonat mozdonya kisiklott és a vonatot magával rántotta. Nyolc vagon összezuzódott; kettő pedig teljesen szétforgácsolódott. Tizenkét halott és ötven sebesült, köztük husz sulyosan.

— **Törökország nem mozgósít.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik, hogy az ottani hadügyminiszterium és a katonai intendatura hivatalosan megcáfolják azt a külföldön elterjedt hírt, mintha a 2. és 3. török hadtesteket mozgósítanák.

— **A kubai felkelés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Madridból jelentik, hogy a spanyolok és a kubai benszülöttek közt tegnap Santa-Barbiránál ütközet volt, mely alkalommal az utóbbiak 19 halottat és 35 sebesültet vesztettek. Spanyol részről 3 ember megöletett, azon kívül megsebesültek 1 parancsnok, 1 kapitány és 7 kőzkatona.

— **Váltóhamisító uri nő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Simonsits Béláné ellen, a ki Jenő főherceg nevére 7500 frtos váltót hamisított és azt a budapesti bankkegyesületnél értékesítette, ma Jenő főherceg is feljelentést tétetett a budapesti kir. törvényszéknél.

— **A merénylő levele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Lüttichben tanuló Tufekesievicshez bátyja Szófiából levelet írt, kijelentvén benne, hogy ő a gyilkosságban teljesen ártatlan. Véleménye szerint a gyilkosok talán soha se keríthetők kézre.

Művészet, irodalom.

— **Millenniumi történet.** Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkából (millenniumi kiadás) most került könyvpiaçra a 31. füzet, mely a második kötet folytatását képezi és a 32. füzet, melylyel meg a harmadik kötet megkezdődik. A kiadó r. társulat ugyanis úgy intézkedett, hogy ezután váltakozva, a második és a harmadik kötet folytatólagos füzetét fogják megkapni a nagy munka előfizetői. Ez az intézkedés pedig annyival is inkább célszerű, mert ez a harmadik kötet teljesen önálló az előbbi kötetttől, mely az Árpádok korát festi, míg ez a harmadik kötet Pör Antal kiváló történetírónk tollából „Az Anjouk korát“ tárgyalja, mely egészen új világot, mondhatni európaiasságot, finomabb műveltséget hozott hazánkba, a külföldi udvarokkal való közeli rokonság révén. Ennek a 32. füzetnek pompás műmelléklete is erre utal, mely Brozik V.-nek híres festménye után „V. László követét leányrészében VII. Károly francia király udvaránál“

tünteteti fel. De vissza kell még térnünk a 31. füzetre, melynek mindjárt szines műmelléklete okvetlenül felhívja figyelmünket. Ez Than Mórnak a nemzeti muzeum képtárában levő országos híru festményének sikerült másolata, melynek címe „Kun László és Habsburgi Rudolf talákozása a morvamezei csatatéren“ A füzetben pedig a II. Géza alatti orosz és görög háboruk, majd III. Béla uralkodásának, családi összekötetésének, az ország és a király pénzügyi és gazdasági viszonyainak leírását találjuk számos szöveggéppel illusztrálva, melyek közül legszebbek a párisi nemzeti könyvtár miniatüroje után a „Görög császár és családja“ és a Szent Hedvig legendából „Bertold meráni herceg és családja.“ Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetési ár negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton új füzetet kapnak.

Felelbbviteli ügyek a pécsi kir. törvényszéknél.

Julius hó 29.

1. Kocsis Mihály és társa — Németh László és neje 8 és fél óra.
2. Szivér István — ifj Kovács Dániel 8 $\frac{1}{4}$ óra.
3. Halbich József — Héder József 9 óra.
4. Grósz Antal — Oderszky Lajos 9 $\frac{1}{4}$ óra.
5. Laufer Ödön — Groszman Manó 9 $\frac{1}{2}$ óra.
6. Laskó község — Máté József 9 $\frac{1}{2}$ óra.
7. Méring Jánosné — Loring Éva és társa. 10 óra.
8. Vörösmarti kölesön segélyző egyeslet — Skruth József és társai 10 $\frac{1}{4}$ óra.
9. Bárócz Stipán — Mohácsan Péter 10 $\frac{1}{2}$ óra.

Julius hó 30.

1. Stern és Adler cég — Spitzer testvérek cég 9 óra.
2. Klein Henrik — Kovács István 10 óra.
3. id. Farkas Józef — ifj. Farkas József 11 óra.

Augusztus hó 1.

1. Varga Mihály ügyis mint kk. Varga János gyámja — Friedmann Sándorné délelőtt 8 óra.
2. Milder Gábor — Szingstein János délelőtt 8 és fél óra.
3. Varga János — Domján Sándor délelőtt 10 óra.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTAV

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC

TAIJS JÓZSEF
kiadó.

NYILT-TER *)

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Országut 45. sz. a. az Engel féle fakerekedés-sel atellenben

Sütő-üzletet

nyitottam, melyet a modern kor minden kívánalmai szerint felszerelve, kellő munkaerővel és szakértelemmel fogok vezetni.

A legfinomabb kávé-süteményt naponta háromszor, s mindennemű házi kenyeret naponta korlátlan mennyiségben szállítok házhöz s tartok üzletemben.

Különösen bátorokodom a n. é. közönség becses figyelmét legkitünőbb

rozskenyeremre

felhívni, mely nálam naponta frissen kapható.

Kenyeret és sültet a napnak bármely szakában sütesre elvállalok.

Kiváló gondom van üzletemben a mintaszerű tisztaságra és a pontos kiszolgálásra.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve és remélve, maradjok

Pécs, 1895. július 22.

kiváló tisztelettel

Geöcz Zoltán,
sütőmester.

Opel és Beyschlag-féle,
keveset használt

kitünő kerékpár

eladó **Ferencziék-utca 11. sz.**

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget. A szerk.

Hirdetések.

A társulat csak rövid ideig fog Pécsen tartózkodni.
A legjobb szabadon idomított és lovaglópáripák.

Nagy olaszországi sport-circus

Igazgató: CORRADINI FERENCZ Turinból.

Pécsen felállítva a buza-téren.

Ma vasárnap, 1895. július 28-án

két nagy

disz-előadás

tartatik, fényes, válogatott és felette mulattató műsorral.
délután 4 és este 8 órai kezdettel.

A gazdag műsorból különösen kiemelendő:
Szenzáció! **Caroussel** Szenzáció!
nagy potpourrie hippique 5 lóval.

Három Steineretti testvérek
fellépte, mint kitűnő és hirneves földzinti akrobaták.

Sappernik és Vinkelritt
két debreczeni barna heréit, szabadon idomítva és együtt elő-
vezetve Corradini igazgató által.

Mr. Ferry fellépte, mint kitűnő és utolérhetlen Dummer August

A dupla magas iskola lovaglás
lovagolja az összes menését Mlle Helene a párisi magas iskola
lovagló és Corradini igazgató ur.

A „Két Sarkcsillag” Anitta és Leontina nőtestvérek, mint
trapez légtornász-művésznők.

Záradékol: Egy angol nevelő-intézet
igen mulattató tréfás jelenet, előadva a személyzet
több női- és férfi tagja által.

A szünetek a legkitűnőbb magyar bohócok és a
két „DUMMER AUGUST” produkcióival lesznek
kitöltve.

Saját 15 emberből álló zenekar.

Bátorkodom a n. é. közönség figyelmébe aján-
lani, hogy a nálunk tartandó délutáni előadások ép
oly gazdag és kiváló műsorral vannak összeállítva,
mint az estéli előadásoké. Tehát a n. é. közönség
figyelmét felhívjuk a délutáni előadásokra azok ré-
széről, kik a lovardába este nem jöhetnek el.

**Holnap hétfőn július hó 29-én este 8 órai kezdettel
nagy szenzációs előadás.**

Helyárak: Zártszék (számozott hely) 1 frt. — I.
hely 70 kr., — II. hely 40 kr., — Karzat 20 kr.
— Tíz éven aluli gyermekek és katonák őrmestertől
lefelé: Zártszék 60 kr. I. hely 40 kr. II. hely 25
kr. Karzat 15 kr.

Jegyek előre válthatók a TAUSZ-féle nagy dohány-
tözsdeben. — Bérlet- vagy csaladjegyek (minden
előadáshoz érvényesek) 12 darab zártszék 10 frt.,
1-ső hely 7 frt, 2-ik hely 4 frt, szintén Tausz dohány
nagy tözsdejében kapható.

Nagyérdemű közönség! Pécs város és vidéke
n. é. közönségének a művészet iránti pártolását is-
merve, minél számosabb látogatásért esedezik
teljes tisztelettel

Thaler Ede, titkár. **Corradini Ferencz,** igazgató.

1344. sz.
kb. 95.

Pályázati hirdetmény.

A következő

anyakönyvvezetői állások

betöltésére egyenként **300 frt évi tiszteletdíj mellett** pályázatot hirdetek.

Folyó szám	Főszolga- birói járás.	Anyakönyvi kerület székhelye.	Az anyakönyvi kerülethez tartozó községek.	Népesség
1	Pécsi	Kővágó-Szóllós	Kővágó-Szóllós, Cserkut, Töttös.	1840.
2	"	Keszű	Keszű, Málom, Kökény, Gyód.	2204.
3	"	Belvárd	Belvárd, Gyula, Nagy-Budmér, Kis-Budmér.	1897.
4	Baranyavári	Lócs	Lócs, Szt. István, Benge.	2542.
5	"	Laskó	Laskó, Darócz.	2550.
6	"	Laskafalu	Laskafalu, Keskend, Albertfalu.	3066.
7	Siklói	Petárda	Petárda, Torjancz, Kássád, Uj-Bezdán.	2996.
8	"	Jakabfalu	Jakabfalu, Német Palkonya, Iván-battyán, Kövesd.	1866.
9	"	Matty	Matty, Gordisa, Dráva-Szent-Márton, Luzsók.	1939.
10	"	Vejtí	Vejtí, Hirics, Kis-Szent-Márton.	1921.
11	Mohácsi	Lancsuk	Lancsuk, Babarcz.	3739.
12	"	Szabar	Szabar, Kis-Nyárad.	1600.
13	"	Rácztöttös	Rácz-Töttös, Borjád, Pócsa.	2611.
14	"	Kölked	Kölked.	859.
15	Hegyháti	Hetvehely	Hetvehely, Karáczodfa, Okorvölgy, Kún, Sz. Katalin.	1586.
16	"	Felső Mindszent	F. Mindszent, Gyümölcsény, Szatina, Gordisa, K. Hajm.	2241.
17	"	Magyar Hertelend	M. Hertelend, Kis Hertelend, Liget, N. Szék, Pölöske.	2074.
18	Pécsvárad	Ráczmecske	Ráczmecske, Varasd, Pusztafalu, Lovász-Hetény.	2343.
19	Szentlőrinczi	Dencsháza	Dencsháza, Bánfa, Katádfa.	2009.
20	"	Bogdása	Bogdása, Iványi.	1622.
21	"	Zaláta	Zaláta, Piskó, Sósvertike.	1848.
22	"	Szt. Iván	Szent Iván, Szent Gál, Szent-Dienes.	2440.
23	"	Czinderi Bogád	Cz. Bogád, Uj Mindszent, Ózd, Monyorósd, Hegy Szt. Márton, Egerszeg.	1868.
24	"	Ibafa	Ibafa, Horvát-Hertelend, Csebény, Gyűrűfű, Korpád.	1810.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1894. XXXIII. t. cz. 8-ik §-ában meghatározott, minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket Baranyavármegye közig. bizottságához, **folyó évi augusztus hó 10-ik napjáig** adják be.
Pécsen, 1895. évi július hó 23-án.

Kardos Kálmán.
Baranyavármegye főispánja.

Eladó szőlő.

Egy a Makáraljában fekvő — házhelyekül kitűnően alkalmas — az altalajban nagymennyiségű éles homokkal biró, nagyrészen amerikai ojtványnyal már beültetett és termő állapotban lévő 4500 □ölnyi szőlőtelep présházzal együtt szabad kézből eladó.

Bővebbet Hegedüs Imre tulajdonosnál Szepesi-utcza 10.